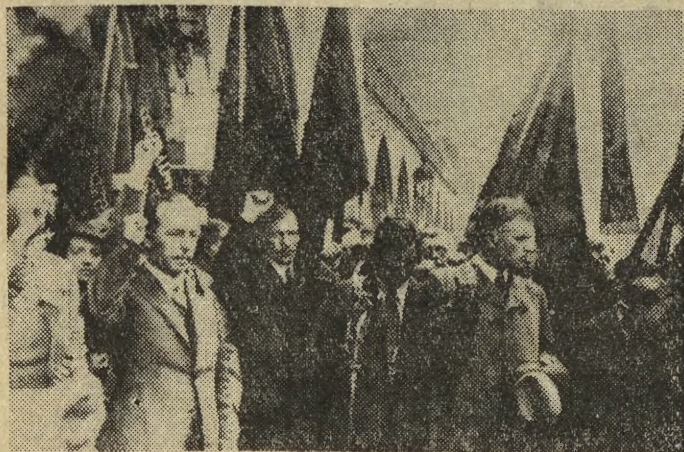

NIECH SIĘ ŚWIĘCI

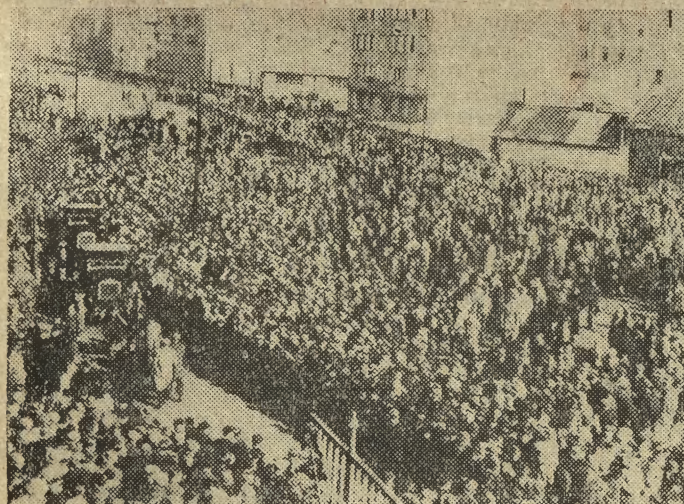

Wiec pierwszomajowy w Krakowie w 1938 r. Na pierwszym planie Leon Kruczkowski.

Uzbrojeni robotnicy na ulicach Krakowa w 1923 r.

Walczyli

Demonstracja robotników krakowskich — marzec 1936 r.

o Polskę

Rok 1938

socjalistyczną

Cena 50 gr A

echo

KRAKOWA

Rok XXIII PISMO POPOŁUDNIOWE Nr 102 (7051)
ODZNACZONE ZŁOTĄ ODZNAKĄ M. KRAKOWA

Kraków, wtorek 30 kwietnia, środa 1 maja 1968 r.

KRAKÓW W MAJOWE DNI

W lipcu 1889 r. w Paryżu zebrał się Międzynarodowy Kongres Socjalistyczny. Na Kongresie tym 14 lipca — w setną rocznicę zdobycia Bastylii, na wniosek Francuza Lavigne'a — przyjęta została uchwała wzywająca partie socjalistyczne wszystkich krajów do organizowania w dniu 1 maja każdego roku demonstracji i manifestacji robotniczych.

„Ma być obrany dzień dla dorocznego urządzania wielkiej manifestacji ludowej; w tym dniu umówionym robotnicy wszystkich krajów i wszystkich miast powinni zmanifestować wobec władz swe żądania co do zaprowadzania ośmiogodzinnego dnia pracy oraz żądanie spełnienia wszystkich w ogóle uchwał Międzynarodowego Kongresu Paryskiego” — brzmiał fragment wspomnianej uchwały. Tak narodziło się Święto 1 Maja, święto mas pracujących całego świata.

O początku była walka

Na ziemiach polskich pierwsze obchody Święta Majowego odbyły się w r. 1890 i od tego czasu 1 Maja stał się dniem walki polskiej klasy robotniczej o swe prawa.

Pierwszy na większą skalę obchód święta 1 Maja w Krakowie miał miejsce w r. 1892. Zebrało się wtedy w Krakowie kilka tysięcy robotników: było to jedno z największych zebrań robotniczych w całej Galicji. Jeszcze bardziej masowy i uroczysty był obchód święta majowego w Krakowie w r. 1893, kiedy to w ujeżdżalni przy ul. Zwierzynieckiej zebrało się ponad 7 tys. robotników, do których przemówił Ignacy Daszyński. Obchód ten spotkał się z ostrymi represjami władz, a przebiegał pod hasłami walki o podwyżkę płac i skrócenie dnia roboczego.

Pod tymi samymi hasłami manifestowali robotnicy krakowscy w dniu 1 Maja w latach następnych, organizując oprócz zebrań i demonstracji także strajki. Taki pierwszy wielki strajk odbył się w r. 1894.

W okresie rewolucji 1905—1907 r. do hasła socjalno-ekonomicznego doszły hasła solidarności z walczącymi robotnikami Rosji i Królestwa. Pod tymi hasłami demonstrowało w Krakowie w dniu 1 Maja 1905 r. ponad 15 tysięcy ludzi. W tym

też roku robotnicy wysunęli żądanie uznania 1 Maja za dzień wolny od pracy, względnie niewydalania z pracy za świętowanie w tym dniu. Wielkie zgromadzenie robotnicze odbyło się w Krakowie w roku następnym 1 maja 1906 r. i zbiegło się ze strajkiem piekarzy krakowskich. W r. 1907 w dniu 1 maja zastrajkowała część pracowników krakowskiego węzła kolejowego.

W latach reakcji 1908—1914 następuje w Krakowie pewien spadek masowości obchodów 1-Majowych. Wznosi się on znowu w przeddzień i w okresie I wojny światowej. W r. 1913 Święto Majowe stało się protestem przeciw wojnie. W dniu tym robotnicy na znak protestu przeciw wojnie masowo porzucili pracę. Strajk powszechny objął nie tylko Kraków, ale i całą Galicję. Był to już ostatni 1 Maja w niewoli.

Przeciw rodzimej reakcji

W okresie międzywojennym komuniści co roku w dzień 1 Maja organizowali masówki, kolportowali odezwę, urządzali manifestacje pod hasłem walki z faszyzacją kraju, sanacją i o poprawę warunków życia. Przed każdym 1 Maja także władze stawiały w pogotowiu poważne siły, policję i żandarmerię. Pogotowie w koszarach, patrołowanie ulic przynosiło stan obłożenia. Przed każdym Majowym Świętem rozpoczynała się

energiczna akcja zabierania powielaczy, hektografów, sztandarów, wykrywania lokali komunistycznych, inwigilacja działaczy komunistycznych.

W dniu 1 Maja 1929 r. policja odebrała robotnikom niesione w pochodzie majowym sztandar i transparenty. Warto dodać, że w roku tym organizacja Święta Majowego zajął się specjalny „Komitet Majowy”, wyloniony z robotników zakładów Zieleniewskiego. „Sęgnalów” i „Zbrojowni”. Komitet taki powołany został również w roku następnym. W r. 1932 do pochodu majowego w Krakowie nie doszło, bowiem policja rozprędkowała zbierające się na placach grupy robotników. Nazajutrz zaś, 2 maja wybuchł wielki strajk robotników budowlanych, którzy z krótką przerwą strajkowali do końca sierpnia.

W wielkim pochodzie 1-Majowym w r. 1933 pod wspólnymi sztandarami obok robotników maszerowała młodzież spod znaku KZMP, NZAMS, OMS „Życie” i OMTUR. Było to pierwsze w Polsce wspólne wystąpienie socjalistów i komunistów. 1 Maja 1934 przebiegał w Krakowie pod znakiem strajków. W dniu tym np. wybuchł wielki strajk we wszystkich wapiennikach krakowskich, zastrajkowali także cholewkarze. Spontanicznie i masowo był obchodzony 1 Maja w Krakowie w r. 1936, a przebiegał on pod hasłem jednolitego frontu proletariatu.

Partyzanckie maje

W okresie okupacji hitlerowskiej 1 Maja obchodzony był w głębokim podziemiu. Pierwszą walkę z okupantem podjęła klasa robotnicza. Powstała w 1912 r. Polska Partia Robotnicza rzuciła wezwanie: „Niech żyje 1 Maja — dzień walki z najeźdźcą hitlerowskim”. „Robotnicy — wzywała PPR w 1943 r. — nie kujcie broni dla Niemców hitlerowskich, niszczonego transport i łączność, maszyn wroga”. Odpowiedzią na terror hitlerowski były wzmożone akcje partyzanckie i akty sabota-

żu. Miały one miejsce również na terenie ziemi krakowskiej tuż przed Świętem Majowym albo zaraz w pierwszych dniach maja.

Na ziemi krakowskiej zapisał się pod tym względem szczególnie rok 1944, kiedy to prawie cały krakowski węzeł kolejowy stanął w ogniu. I tak 29 kwietnia gruną partyzantów AL pod dow. „Kwaśnego” — Józefa Hąbasa wykołoił pociąg towarowy koło Wilkowic na linii Bielsko—Żywiec. W tym samym dniu inna grupa partyzantów AL pod dow. „Miękkiego” — Tadeusza Handzlika spowodowała awarię linii wysokiego napięcia w Hecznarowicach pow. Oświęcim. W dniu 1 maja gruną partyzantów z oddziału im. Jarosława Dąbrowskiego dowodzona przez „Wacka” — Józefa Szalonia wykołoił pociąg towarowy na linii Oświęcim—Chelmek. W tym samym dniu wyleciał z szyn pociąg towarowy w Byczynie.

3 maja 1944 r. oddział partyzancki AL im. Jarosława Dąbrowskiego dowodzony przez „Zdzicha” — Stanisława Walaucha wykołoił koło Jaworzna niemiecki pociąg towarowy kursujący na linii Kraków — Berlin. Rozbić uległa lokomotywa i 16 wazonów, a wśród Niemców było wielu zabitych i rannych. Oddział partyzancki im. Jarosława Dąbrowskiego wykołoił jeszcze w dniu 7 maja pociąg na linii Chelmek—Libiąż. Straty zadane wrogowi przez te „kolejówki” były znaczne. W taki sposób czczono Majowe Święto w czasie okupacji.

★

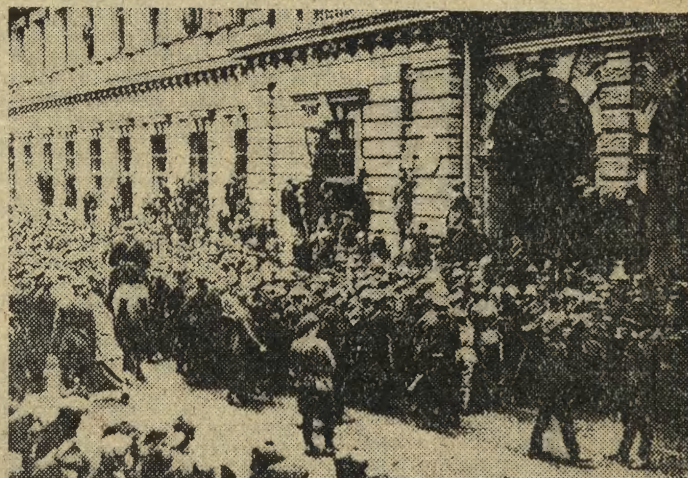
Po wyzwoleniu w wolnej Ludowej Polsce stał się dzień 1 Maja świętem ludzi pracy naszego kraju. Co roku w dniu tym ludzie pracy Krakowa wychodzili i wychodzą na ulice, aby zmanifestować swą wolę walki o pokój i socjalizm.

W wolnej Ludowej Polsce ziszczyły się marzenia pionierów polskiego ruchu robotniczego, organizatorów pierwszych obchodów majowych w Polsce i Krakowie — ofiarnych bojowników o socjalizm.

TADEUSZ WROŃSKI

Strajk kolejarzy w 1920 r. w Krakowie (Zdjęcia: archiwum „Echa” i Muzeum Historyczne)

Policja rozprędkuje demonstrujących robotników krakowskiego „Semperitu”.

Nagrody Rady Narodowej m. Krakowa dla twórców i działaczy kultury naszego miasta

Prezydium Rady Narodowej m. Krakowa dorocznym zwyczajem przyznało nagrody za upowszechnianie kultury. Nagrody te otrzymali:

ZYGMUNT HÜBNER — dyrektor Starego Teatru im. H. Modrzejewskiej w Krakowie za całokształt osiągnięć twórczych i wybitne zasługi w podnoszeniu rangi artystycznej krakowskiego teatru;

WŁODZIMIERZ BUCZEK — prezes Zarządu Głównego Związku Polskich Artystów Plastyków — za całokształt twórczości plastycznej i wybitny udział w kształtowaniu artystycznego i ideowego oblicza środowisk twórczych Krakowa;

TADEUSZ NOWAK — literat — za całokształt twórczości literackiej i pracę organizatorską w środowisku literackim;

JAN ŻABICKI — dyrektor Zakładowego Domu Kultury Huty im. Lenina — za wybitne zasługi w dziedzinie upowszechniania kultury na terenie Nowej Huty;

Dr STANISŁAW BURATYŃSKI — archeolog, kierownik Oddziału Muzeum Archeologicznego w Nowej Hucie — za wybitne osiągnięcia w dziedzinie badań nad przeszłością terenów Nowej Huty, za szczególne zasługi w upowszechnianiu wiedzy o prehistorii tego regionu;

ZESPÓŁ PAŃSTWOWEJ FILHARMONII IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO w Krakowie — za całokształt osiągnięć artystycznych i wybitne zasługi w dziedzinie propagowania w kraju i za granicą polskiej kultury muzycznej.

Wręczenie nagród odbędzie się w dniu 11. V. br. w czasie akademii z okazji Dnia Działacza Kultury.

Wojewódzka Akademia 1-Majowa w Krakowie

Na swoich sztandarach niesiemy hasło wypisane na kartach Manifestu Komunistycznego

Wczoraj w hali Wisły w Krakowie odbyła się uroczysta wojewódzka Akademia 1-Majowa. Na widowni hali — przedstawiciele ludzi pracy, młodzieży, organizacji społecznych i młodzieżowych ziem krakowskiej. W prezydium zasiadli m. in.: przewodniczący Woj. Komitetu Honorowego Obchodu Święta Pracy, I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Krakowie, poseł na Sejm — Cz. Domagała, przewodn. WKZZ — J. Wiórkowski, członkowie Egzekutywy z sekretarzami KW PZPR — A. Kozaneckim, J. Pękala, J. Treła oraz przewodn. WKPP — S. Spyt, przewodn. WK FJN i Prez. WRN, poseł na Sejm — J. Nagórzański, przewodn. KK FJN i Prez. RN m. Krakowa — Z. Skolicki, prezes WK ZSL — poseł na Sejm — S. Kozioł, przewodn. WK SD — J. Garlicki, prezes Krak. Oddz. PAN — Z. Klemensiewicz, przedstawiciel Ludowego Wojska Polskiego, szef Woj. Sztabu Wojskowego — płk dypl. M. Berling. W Akademii wzięli także udział konst. ZSRR w Krakowie — W. S. Miedow.

Obecnych powitał prowadzący Akademię przewodn. WKZZ — J. Wiórkowski i poprosił Cz. Domagałę o wygłoszenie referatu.

W obszernym referacie Cz. Domagała podkreślił zdobycze Polski Ludowej, zdobycze wynikłe z przynależności naszej ojczyzny do wielkiej rodziny krajów socjalistycznych. Powiedział on m. in.:

Ruch robotniczy, ruch komunistyczny, jest obecnie najbardziej wpływową siłą polityczną świata, decydującym czynnikiem postępu społecznego. Przed Rewolucją Październikową istniała na świecie tylko jedna, rewolucyjna partia — partia bolszewików, która w sierpniu 1917 roku liczyła około 240 tysięcy członków. W 1939 roku ilość członków partii komunistycznych i robotniczych na całym świecie wynosiła już ponad 3 miliony, a w roku 1965 — blisko 48 milionów osób.

Hasło, wypisane niegdyś na kartach Manifestu Komunistycznego, do dziś nie straciło swojej aktualności. W pierwszomajowych pochodach niesiemy je na swoich sztandarach. Niech głosi idee braterstwa międzynarodowego ruchu robotniczego, niech przypomina o tym, że walka z imperializmem, ze sprzymierzonymi z nim siłami reakcji, nie jest zakończona! Niech przypomina, że trwa zacięta zmagania ze światem zła, przemocy i wyzysku, że nieustannie padają ofiary, że leje się krew na różnych frontach świata.

Następnie tow. Domagała omówił przebieg ostatnich wypadków, wskazał tło marcowych wydarzeń i stwierdził:

Musimy wyciągnąć wnioski w sprawie konsekwentnego oczyszczenia partii i administracji z ludzi obcych i dwulicowych oraz karierowiczów i politycznych graczy, z ludzi, którzy usunęli w latach paździenikowej odnowy, z kierowniczych stanowisk, za popełnione błędy, za swój cynizm, intrygantwo i podwójne oblicze, zdolali częstokroć usadowić się w miękkich fotelach, skąd szkodzili władzy ludowej i opluwali ją.

Mówiąc o starcie Polski Ludowej, tow. Domagała przytoczył dane obrazujące straty wojenne Polski.

Liczba ofiar ludobójczej polityki okupanta, wraz z poległymi w walce, wyniosła w Polsce ponad 6 milionów osób podczas kiedy np. we Francji wynosiła ona 653 tysiące, w Wielkiej Brytanii — 368 tysięcy, w Stanach Zjednoczonych — 187 tysięcy osób.

Obraz męczeństwa narodu polskiego nabierze jeszcze bardziej dramatycznej wymowy, jeśli uprzytomnimy sobie, że w czasie ostatniej wojny, na każdy jeden tysiąc mieszkańców zginęło: w Polsce — 220 osób, w Holandii — 22, we Francji — 15, w Czechosłowacji — 15, w Anglii — 8, w Belgii — 7, w Stanach Zjednoczonych — 1,4 osób.

Jeszcze większe straty poniosła Polska w majątku narodowym. W wyniku zniszczeń wojennych uległ on zmniejszeniu aż o 38 proc., podczas kiedy we Francji tylko o 1,5 proc., w Wielkiej Brytanii o 0,8 proc.

W Polsce uległy zniszczeniu 19.592 obiekty produkcyjne, 354 tys. większych zagrod, 162 tys. budynków mieszkalnych w miastach. Zburzono budynki i urządzenia siedemnastu wyższych uczelni, 487 szkół średnich; w gruzach legło 4.880 szkół podstawowych, 352 obiekty szpitalne, 100 sanatoriów, 778 ogrodników zdrowia, 25 muzeów, 700 kin i teatrów, 323 domy ludowe.

To tylko niektóre spośród długiego szeregu bolesnych cyfr, wyznaczających pozycję startową naszego kraju po II wojnie światowej. Niechże zapamiętają je sobie wszyscy ci, którzy nieustannie zachwycają się osiągnięciami państw zachodnich, którzy nieustannie widzą jedynie różnice, jakie w wielu jeszcze dziedzinach dzieła nasz kraj od największych potęg kapitalistycznego świata.

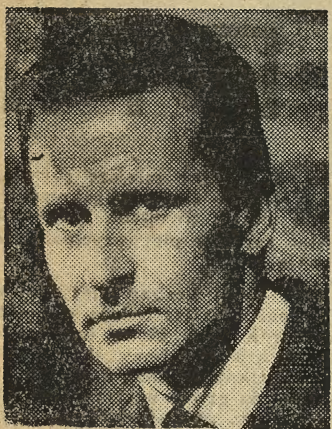
Wiele uwagi tow. Domagała poświęcił sprawie wychowania młodzieży.

W dalszym ciągu Akademii starszy operator walcowni drobnej Huty im. Lenina — J. Liszka odczytał projekt listu do I sekretarza KC PZPR — W. Gomułki. W liście tym czytamy m. in.: „Wyznamy pełne poparcie dla stanowiska Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, przedstawionego przez Was na spotkaniu z aktywnym partyjnym w Warszawie. Świadectwem tego poparcia jest ofiarna, czynna postawa klasy robotniczej, wszystkich ludzi pracy regionu krakowskiego, wyrażająca się ponadplanowym wykonaniem zadań produkcyjnych w miesiącu marca i kwietniu oraz setkami zobowiązań i czynów społecznych dla uczczenia Święta 1 Maja i V Zjazdu Partii. Świadectwem tego są również napływające zgłoszenia w szeregu kandydatów PZPR wielu setek produkcyjnych robotników, techników i inżynierów, pracujących i uczących się młodzieży.

Czynem dającym zdecydowany odpór międzynarodowej i rodzimiej reakcji, „naprawiaczom” socjalizmu, syjonistom i różnej maści grupom politycznym, którzy chcieliby osłabić siłę Polski Ludowej, burzyć to, co zrodziło się z walki i trudu polskiego robotnika, chłopca i pracującego inteligenta”.

Zebrań gorącymi oklaskami i okrzykami na cześć partii i Polski zaaprobował treść listu. Odpowiedzieli Młodzieżowcy, którzy zakończyli część oficjalną. W części artystycznej Akademii wystąpili członkowie śpiewacy ZSRR: Diana Petrirenko, Swietłana Korecka, Aleksander Romanow oraz artyści scen krakowskich, Górniczy Zespół Artystyczny kopalni „Jaworzno” w Jaworznie, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy” z Domu Kultury Zakładów Azotowych im. F. Dzierżyńskiego w Tarnobrzegu.

UTRO Kraków będzie nadal pod wpływem zatyki niskiego ciśnienia. Zachmurzenie duże z przejaśnieniami, możliwość słabych burz. Wiatr południowy i południowo-wschodni 4-6 m/sec. Temperatura dniem do 21, nocą ok. 12 st. C.

Zygmunt Hübner

Reżyser i aktor, od 6-ciu lat kieruje jedną z najważniejszych placówek artystycznych Krakowa. W czasie dykcji Z. Hübnera Teatr Stary stał się czołową sceną polską, zdobywając poważne nagrody i wyróżnienia. Charakterystyczną cechą działalności Teatru w czasie dykcji Z. Hübnera jest skupienie wokół tej sceny zespołu wybitnych artystów oraz wysoki poziom artystyczny i duży stopień intelektualnego i ideowego zaangażowania. Warto dodać, że Z. Hübner jest także wybitnym aktorem. Wielki sukces przynios

Wacław Pitula

I sekretarz KD PZPR Zwierzyniec

Obywatelska postawa

Piękna, zielona, zachodnia dzielnica naszego miasta — Zwierzyniec — zdobyła sobie w ostatnich latach jeszcze jedną nazwę: dzielnicy czynów i inicjatyw społecznych. Jest to dla nas wszystkich, jej mieszkańców, ludzi pracy i młodzieży, a szczególnie bardzo liczno aktywnego społecznego wyjątkowo zaszczytne miano. Cieszy nas np. gdy słyszymy, że kierowca taksówki czy autobusu z uznaniem mówi o zwierzyńskich drogach, kiedy dziesiątki tysięcy krakowian korzystają z wciągu z nas nowych obiektów rekreacyjnych

Dzieła A. Mickiewicza w ZSRR

W Związku Radzieckim podpisano do druku kolejny tom „Biblioteki Światowej Literatury” obejmujący twórczość Adama Mickiewicza.

W ZSRR Mickiewicz cieszy się dużą popularnością. Dzieła jego w okresie władzy radzieckiej ukazywały się 70 razy w nakładzie 1,5 miliona egzemplarzy w 12 językach narodów radzieckich, m. in. w języku rosyjskim, ukraińskim, białoruskim, litewskim, gruzińskim, mołdawskim. W tysiącach bibliotek znaleźć można 5-tomowy wybór dzieł A. Mickiewicza. O jego życiu i twórczości ukazało się w ZSRR wiele książek i artykułów.

Wielką popularnością cieszy się dom-muzeum Mickiewicza w Nowogródku. Zwiedza go rocznie wiele tysięcy turystów.

i wypoczynkowych. Cieszy dlatego, że mogło tego wszystkiego nie być! A że jest — zasługa do społeczeństwa i gospodarzy dzielnicy, a więc Dzielnicowej Rady Narodowej, komitetów blokowych, ofiarnych aktywistów społecznych i załóg zakładów pracy, zakładów, które dobrze pojęły obowiązujące u nas hasło: „Obywatelstwo w dzielnicy zobowiązuje!”

Jak rodzi się inicjatywa?

Pełna i wyczerpująca odpowiedź na to pytanie wymagałaby wielu gazetowych szpalt. Streszczając więc tę odpowiedź wskazać trzeba przede wszystkim na postawę obywatelską, ofiarną, zaradczą i pomysłową bardzo licznych obywateli naszej dzielnicy. Większość inicjatyw, które później przyoblekają się w czyn, rodzi się podczas spotkań ludności z radnymi i przedstawicielami władz dzielnicowych. Wtedy to właśnie niektóre słuszne postulaty mieszkańców, skonfrontowane z możliwościami i planami Dzielnicowej Rady Narodowej prowadzą do prostych konkluzji: zrealizowania ich społecznym wysiłkiem i czynem.

Przykładów takiej postawy i inicjatywy jest bardzo wiele. Nawet najpoważniejsze obojętne, wzniesione u nas czynnem społecznym, jak muszla koncertowa, basen kąpielowy czy pomnik ofiar faszyzmu w Gliniku, a szczególnie remonty ulic i dróg inicjowali mieszkańcy i załogi zakładów pracy naszej dzielnicy. War-

to tutaj przypomnieć poważny wkład pracy społecznej licznych inżynierów z biur projektowych, a zwłaszcza Biprostalu, podkreślić niezwykłą ofiarną załóg robotniczych Wodociągów Miejskich, PTSB i wielu innych, pracujących w popołudnia i święta, przy budowie dróg i zieleńców oraz innych obiektów użyteczności publicznej. Warto wreszcie bardzo ciepło powiedzieć o naszych oddanych działaczach ZBoWiD, którzy od pierwszego dnia projektu, poprzez cały okres realizacji czynili wszystko aby pomnik w Gliniku najlepiej i najpiękniej wyrażał cześć ofiarom hitlerowskich zbrodni.

Bilans społecznego czynu

w dzielnicy Zwierzyniec w ostatnich latach zawiera wielką listę różnorodnych pozycji. Jego rezultaty tylko za poprzednie 3 lata to 50 milionów złotych, 46 kilometrów dróg i ulic itd.

W roku bieżącym, na apel robotniczego Śląska, dla uczczenia V Zjazdu PZPR także wykonamy wspólnie różne prace, które złożą się na dzielnicowy czyn. Będzie to także nasza odpowiedź na wicherzycielskie awantury wrogów Polski Ludowej i wyraz gorącego poparcia dla Towarzystwa Wierzytwa. Kontynuować będziemy prace przy budowie i remoncie dróg i gazociągów, zakładając Park im. Adama Polewki itp. Szczególnie jednak skoncentrujemy naszą uwagę na szkołach.

Piękna idea opieki zakładów pracy nad szkołami w bieżącym roku, poza wszelkimi innymi formami — wyrazi się pomocą w remoncie, a zwłaszcza malowaniu aż 17 obiektów szkolnych, na ogólną wartość 5 mln zł. Kilka dziesiąt załóg zakładów pracy już zadeklarowało swój społeczny udział w tej pięknej inicjatywie. A załogi wesprze sama młodzież. Przyszli fachowcy — technicy, a dzisiaj jeszcze uczniowie Technikum Budowlanego, Energetycznego, Komunikacyjnego i innych zadeklarowali swój czyn społeczny przy remoncie tych obiektów szkolnych.

A kiedy w pierwszomajowym pochodzie ludzie pracy i młodzież, jak co roku — z dumą meldować będą o przetrwaniu słów w czyn — warto pamiętać, że znajdują one pokrycie w ich wielkim wysiłku i ofiarności społecznej i są wyrazem prawdziwej patriotycznej postawy szerokiego rzeszy obywateli naszej dzielnicy.

Przedstawiamy:

Jeden z „Supertomaszyn”

Należy do tego zespołu starszych, doświadczonych fachowców, którzy legitymują się najdłuższym stażem pracy w Fabryce „Supertomaszyn”. Zaczął tu pracę, gdy... „Supertomaszyn” jeszcze właściciel nie było. Jeszcze w 1948 r. w Bonarce wznosiły się archaiczne zabudowania cegielni „Liban”. Trzeba było najpierw zburzyć to, co wymagało rozbiórki, a obiekty nadające się dla nowych celów i zadań produkcyjnych — wyremontować i odpowiednio zaadaptować. FRANCISZEK KRUTAK brał udział w tych pracach, a głównie przy montażu i rozruchu urządzeń do wytwarzania supertomaszyn, której produkcję podejmowano wówczas po raz pierwszy w naszym kraju.

Doświadczenia wyniesione z Zakładów Sodowych, gdzie poprzednio F. Krutak pracował, jak też nauka zawodu, którą jeszcze, jako młody chłopak, pobierał w Opawie w Czechosłowacji — bardzo się wówczas, w okresie wojennej odbudowy i budowy przemysłu, przydały. Także, w następnych okresach rozwoju „Supertomaszyn” ślusarz F. Krutak wyko-

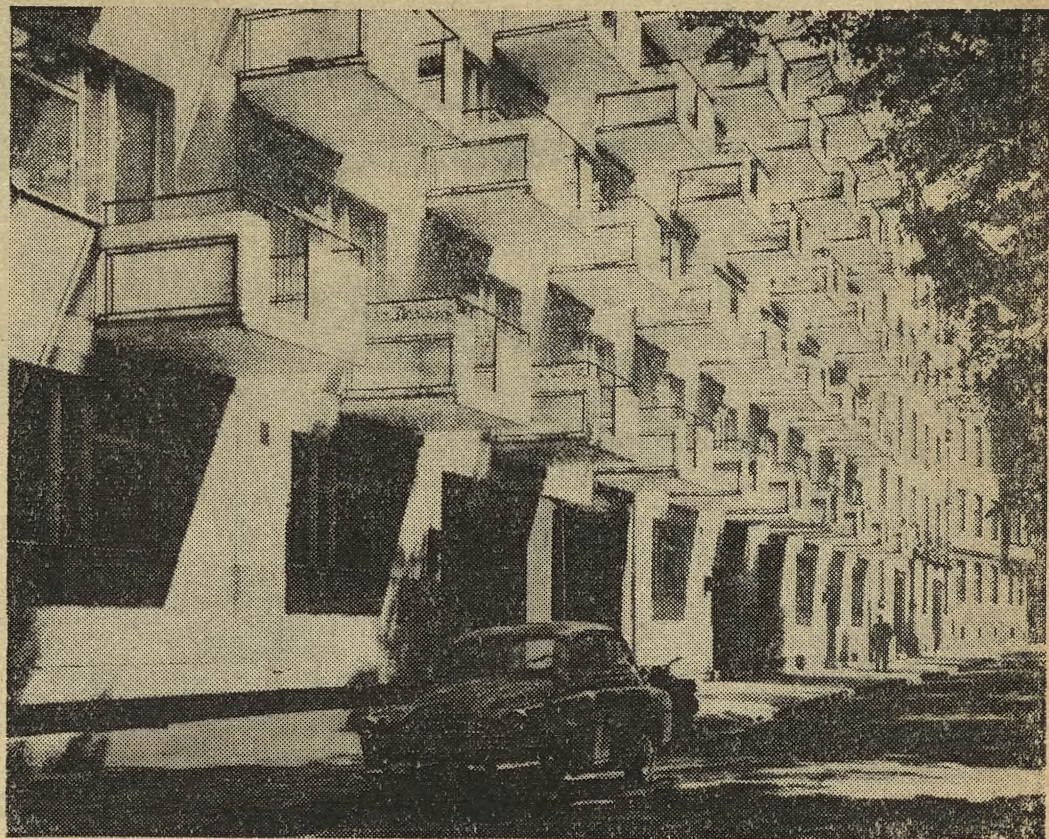
rywał coraz bardziej odpowiedzialną pracę, jako że w Fabryce instaluje się coraz bardziej nowoczesna, precyzyjna aparatura i urządzenia.

F. Krutak jest znanym i cenionym racjonalizatorem produkcji. Wiele jego pomysłów i usprawnień przyczyniło się do obniżki kosztów wytwarzania, do podniesienia zainstalowanej mocy produkcyjnej. A nie zapominajmy, że każda taka podwyżka produkcji oznacza możliwość przekazania rolnictwu dodatkowych partii najbardziej cennej wartościowego nawozu, jakim jest supertomaszyn.

F. Krutak wyróżniony został za swą pracę: Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Przewodnika Pracy, za działalność społeczną: Złotą i Srebrną Odznaką ZZ Chemików. Posiada on ponadto Odznakę 1000-lecia Państwa Polskiego. Za szczególnie troskliwą opieką nad junakami wręczono mu ostatnio Odznakę OMP.

Podkreślić należy, że dwie córki F. Krutaka ukończyły wyższe uczelnie krakowskie, studiując ekonomikę i rolnictwo. (bp)

Fot. J. Lewicki

Kraków w majowym słońcu.

Fot. E. Kuriecki

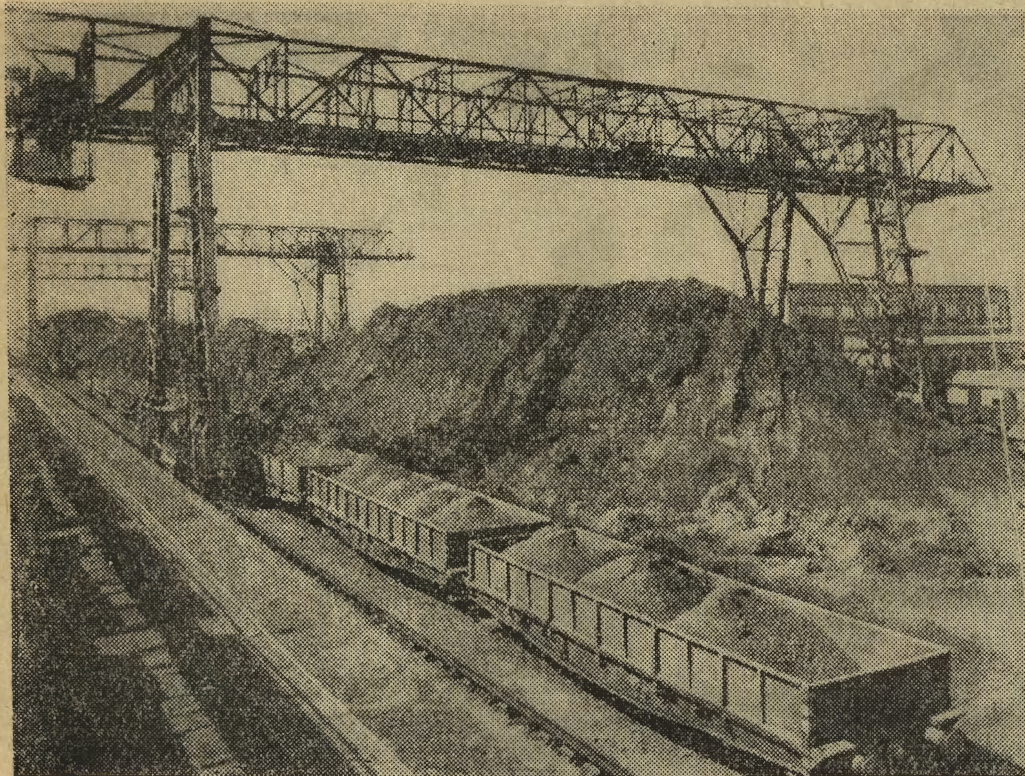
Samorząd robotniczy wykładnikiem awansu klasy

W końcu 1966 r. Konferencja Samorządu Robotniczego działała w około 9 tys. przedsiębiorstwach i liczyła 234 tys. członków. Średnio w ciągu roku każda z KSR odbyła 4 posiedzenia plenarne. Lecz nie była to jedyna forma kolektywnych debat: w licznych wielkich zakładach pracy wprowadzono wydziały i oddziały zebrania KSR, w czasie których dochodzi do głosu szeregowi robotnicy, podnoszący m. in. problemy swoich stanowisk roboczych. Nie kwestionując sugestii, że przydałoby się uzupełnić i zaktualizować Ustawę o samorządzie robotniczym — sadzimy, że istniejące przepisy pozwalają KSR sprawować w bardzo szerokim zakresie społeczną kontrolę nad oboma funkcjami naszych socjalistycznych przedsiębiorstw: ekonomiczną i socjalno-bytową; chodzi tylko o ich pełne wykorzystanie.

Mówi się — zwycięska klasa. Mówi się — przodująca siła narodu.

Mówi się — ostoja przemian, gwarancja ciągłego postępu, rejonem zbudowania socjalizmu.

Co dzień słyszymy podobne określenia i przyjmujemy je jako oczywiste, same przez się zrozumiałe.

Zurawica — Medyka symbol przyjaźni i współpracy

Zurawica — Medyka. Nie wieje tutaj wiatr od morza, nie zawiązają okręty i statki. Pod względem jednakże nadchodzących transportów towarowych Zurawica-Medyka w niczym nie ustępuje dużym, nowoczesnym portom morskim. Wprost przeciwnie, wiele z tych portów znacznie przewyższa. Warto wiedzieć, że jest najmłodszym portem Rzeczypospolitej. Powstał on i rozwinął się w ciągu ostatnich 20 lat

Założeniem powstania suchego portu w Medyce-Zurawicy był podpisany w Moskwie przed 23 laty — Układ o Przyjaźni, Pomocy i Współpracy. Dalszym, ważnym aktem było podpisanie w styczniu 1948 r., również w Moskwie, pierwszej 5-letniej umowy o wzajemnych dostawach towarów na sumę 1 mln dolarów. Została zawarta też umowa o dostawach urządzeń przemysłowych dla Polski. Wówczas ZSRR zadeklarował udzielenie Polsce wysokiej pożyczki na pokrycie kosztów tych dostaw. W kilka miesięcy później Związek Radziecki udzielił Polsce ponownie wysokiego kredytu, z którego można było pokryć koszty dostaw urządzeń dla realizacji wielkiego przedsięwzięcia inwestycyjnego: budowy Huty im. Lenina.

Już w 10 miesięcy potem przez Zurawicę-Medykę przeszedł pierwszy transport urządzeń dla potrzeb tej doniosłej inwestycji metalurgicznej. Tędy także nadchodziły transporty zboża dla naszego zniszczonego wojną kraju.

Taka jest geneza powstania naszego najmłodszego portu. Dziś, z dzidziwa i zachwyca on wielkością, nowoczesnością, sprawnością techniczną i organizacyjną, specyficzną sylwetką, charakterem swych poszczególnych rejonów i urządzeń przeładunkowych, a także urodą obiektów socjalnych, licznych zieleńców i kwiatników. Port, prawdziwie reprezentacyjny.

WSPÓLNYMI SIŁAMI

Budowa pochłonięła poważne środki finansowe. Ale przecież nie tylko o tym trzeba mówić. Na pierwszym miejscu należy postawić problem niezwykłej ofiarności, rzetelności, sumienności, obowiązkowości tych wszystkich, którzy tworzą załogę tego portowego zespołu. Pomimo bowiem istniejącego zaplecza socjalnego, urządzeń ułatwiających przeładunek — warunki pracy są tu niełatwe, surowe. Zimą gdy panują mrozy, szaleją wiatry i śnieżyce. Wiosną i jesienią, gdy padają długotrwałe deszcze. Latem, gdy jest tu upalnie jak w wielkim piecu, a od rozgrzanych szyn i urządzeń drgają masy powietrza... Mówiąc o załodze portowego zespołu, mamy na myśli zarówno kolejarzy polskich, jak też przybywających do Medyki-Zurawicy z transportami surowców i towarów kolejarzy radzieckich. Rozładunek odbywa się w większości pod gołym niebem.

Nasz suchy port tętni życiem — i o tym trzeba pamiętać — również dzięki tym, którzy są od niego oddaleni o wiele setek kilometrów. A zatem dzięki górnikom radzieckim, którzy wydobywają cenną rudę dla kombinatu im. Lenina i starych hut śląskich, górnikom radzieckich kopalń węglowych, którzy dostarczają wysokogatunkowego węgla koksowniczego, robotnikom i pracownikom radzieckich hut, fabryk przemysłu ciężkiego i lekkiego, którzy zasilają zarówno potrzeby naszych zakładów i transportu, jak i indywidualnych odbiorców, dzięki pracy kolchoźników, którzy uprawiają pszenicę i inne płody rolne idące do Polski... Ich praca i trud składają się bowiem na to, że nieprzerwanie na rampy przeładunkowe, na gigantyczne mosty, pod suwnice, dźwigi, czerpaki, żurawie, krany, nad szynami, urządzenia pneumatyczne, do komór portowych — przybijają z towarowymi ładunkami dla Polski — ciężkie radzieckie wagony.

Dla usprawnienia przeładunku coraz większej, bardziej zróżnicowanej masy towarowej, trzeba było w zespole portowym przeprowadzić znaczne prace porządkujące. W efekcie, obecnie Medyka jest przystosowana do przyjęcia towarów masowych, Żurawica dla przyjmowania drobnych, przy czym widać, że wielkość dostaw zaczyna się wyraźnie przesunąć w konstrukcji i urządzeniach (które nauczyliśmy się i możemy produkować w kraju) na rzecz sprzętu specjalistycznego.

W Medyce opróżnia się głównie wagony z rudą. Wjeżdżają one na wysokie mosty przeładunkowe. Otwiera się automatycznie podłoga i z 15-metrowej wysokości sypie się ruda specjalnymi kanałami do stojących na dole polskich wagonów. Pracują czerpaki, zgarniające ładunek. Nieprzerwanym, wahadłowym ruchem kursują długie pociągi na magistrali Medyka — Nowa Huta.

PRZEJECHAŁA TĘDY CAŁA HUTA IM. LENINA

Gdy zwiedzaliśmy suchy port, od granicy radzieckiej wjeżdżał tutaj wydładowany po brzegi pociąg z samochodami ciężarowymi, „moskwiczami”, ciągnikami i koparkami, traktorami. W chwili potem na głównej linii znajdował się już pociąg z radzieckim węglem koksowniczym. W Żurawicy tymczasem przeładowywano surowce, metale kolorowe, aluminium, nikiel. Na wysokiej rampie stały wagony z radziecką pszenicą, a poniżej znajdował się polski pociąg. Uruchomiono koryta zsyłowe, z których pneumatyczne urządzenia wciągały całe góry zieleni z dołu polskich wagonów. Gdy nasi Czytelnicy odczytują tę relację, być może na ich stole znajduje się chleb wypieczony z mąki z tego radzieckiego ziarna.

W zimie pracują w Medyce gigantyczne komory, do których wjeżdżają wagony z zamrażaną rudą, przechodzącą tutaj proces odmrężania dla uzyskania pożądanego stopnia. Kiedyś dla wytworzenia niezbędnej temperatury opalano odmrężalnie koksem. Obecnie dla tego celu służy gaz ziemny, który płynie tu rurociągiem również z bogatych zasobów ZSRR. W Żurawicy natomiast jak rok długi — szeroki pracują odmrężalnie ciężkich olej. Pękaty cysterny z olejami wciągają się do specjalnych tuneli. Do cystern podłączane są grzałki z gorącym powietrzem. Masa olejowa, która można kroić nożem, przechodzi tu w stan ciekły. Rozmraża się w ten sposób m. in. wysokowartościowe oleje bawelniane. W suchym porcie spotkalimy pociąg z lodówkami, z maszynami i wyrobami walcownikami, z gliną morską dla przem. ceramicznego. Tędy od r. 1955 przejechała prawie cała... Huta im. Lenina.

W najbliższych latach zespół Żurawica-Medyka będzie poważnie rozbudowywany. Dorówna on pod względem wielkości pełnionych funkcji — portom oceanicznym. Równocześnie zaś po drugiej stronie pasa granicznego, w ZSRR, rozbudowuje się brzoza stacja Małaszewicze, przez którą przechodzą nasze polskie towary do Związku Radzieckiego.

Z okazji Międzynarodowego Świata Pracy na ręce załóg kolejarskich w portach Żurawica-Medyka i Małaszewicze — gorące, proletariackie pozdrowienia, z tradycyjnym: „Niech się święci 1 Maja”.

B. PIECZONKOWA

Morze wrzátku pod Syberią

Na terenie Syberii Zachodniej geolodzy odkryli wielkie podziemne morze gorącej wody. Rozciąga się ono na powierzchni ponad 3 milionów kilometrów kwadratowych, z czego więcej niż połowa przypada na obszar obwodu tiumentyńskiego.

To podziemne morze wrzátka zalega na znacznej głębokości od 1100 do 3000 metrów. Próbnymi wierceniami wykazały, że eksploatacja tych wód termicznych jest w pełni możliwa. Dostępne są już „gorące szyby”. Zdolne dostarczać 200 tys. m sześć. wody na dobę.

Odkrycie to stwarza szerokie perspektywy dla przemysłu, rolnictwa i sadownictwa. dla ogrzewania osiedli mieszkalnych, a także dla powstawania uzdrowisk i zakładów leczniczych.

Fragment urządzeń przeładunkowych rudy w suchym porcie w Medyce.

Przełom w budowie moteli

Za miesiąc powita pierwszych gości nowy motel w Serocku nad Zalewem Żegrzyńskim zlokalizowany przy trasie wiodącej na Mazury. Hotelik ten posiada kilkanaście pokoi dwuosobowych, wszystkie urządzenia sanitarne, restaurację z pięknym tarasem, bar, stację obsługi samochodów oraz sklep z akcesoriami i częściami zamiennymi. Bardzo podobny będzie motel w Wyszku nad Bugiem, leżący na szlaku prowadzącym do Białegostoku, na Jeziora Augustowskie i do Wilna. Otwarcie wspomnianego ośrodka dla zmotoryzowanych nastąpić ma w końcu czerwca. Tak więc w ostatnich 3-4 latach stanęło 5 moteli; obok dwóch już wspomnianych, powstały: w Mławie przy drodze prowadzącej na Wybrzeże Gdańskie i Mazury, w Słomku pod Kielcami na trasie Warszawa — Kraków — Zakopane i w Ustroniu Polanie, niedaleko Wisły, w pobliżu wyciągu turystycznego na Czantorię.

Aktualnie w budowie znajdują się następne obiekty tego typu w Częstochowie, w Cieszyźnie oraz w Bieszczadach w Lesku. Te trzy motele zostaną oddane do użytku w ciągu przyszłego roku. W najbliższych miesiącach ruszy kolejna inwestycja dla zmotoryzowanych — motel w Kłodzku, który ma być gotowy w początkach 1970 r.

Obecnie przygotowuje się projekty i dokumentację dla następnych kilkunastu takich obiekt

25 listopada br. w Moskwie odbędzie się międzynarodowa narada partii komunistycznych i robotniczych

W dniach od 24 do 28 kwietnia odbyło się w Budapeszcie posiedzenie komisji przygotowawczej do międzynarodowej narady partii komunistycznych i robotniczych.

W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele 54 partii.

Piętnaście dalszych bratnich partii oświadczyło, iż weźmie udział w międzynarodowej naradzie, lecz że z różnych powodów nie mogły wydelego-

Trwają zacięte walki w południowym Wietnamie

NOWY JORK

W ostatnich godzinach doszło do zaciętej bitwy między oddziałami amerykańskimi i sąsiednimi amerykańskimi zaledwie o kilka kilometrów od strefy zdemilitaryzowanej. Walki te toczyły się w pobliżu wieśniej bazy zaopatrzeniowej piechoty morskiej USA — Dong Ha. Partyzanci zajęli silnie ufortyfikowane pozycje na drodze nr 1 — najważniejszym szlaku komunikacyjnym południowego Wietnamu, prowadzącym poprzez Dong Ha aż do delty Mekongu.

Lotnictwo USA kontynuowało wczoraj niszczytelne naloty na południowe rejony DRW.

HANOI

Konferencja Związku Narodowych, Demokratycznych i Pokojowych sił Wietnamu, która obradowała w dniach 20 i 21 kwietnia br. w miejscowości Cholon w pobliżu Sajgonu — uchwaliła „Manifest o ocaleniu narodowym”. W manifestie tym podkreślono, że pod rządami sąsiednich marionetek, pozostałych na usługach USA, życie polityczne wszystkich warstw ludności jest skrepowane do ostatnich granic. Związek wypowiada się za przywróceniem niezawisłości i suwerenności południowego Wietnamu oraz za wspólnym działaniem z Narodowym Frontem Wyzwolenia Wietnamu Południowego.

Akcja „Echa” i ZMS

„Ogniwo” funduje książeczkę PKO

Upoważniona przez zarząd SPÓŁDZIELNI INWALIDÓW „OGNIWO” — p. Alina Walter poinformowała nas, iż spółdzielcy przystępują do akcji „Echa” i ZMS i deklarują pierwszy wkład na książeczkę mieszkaniową PKO w wysokości 7.200 zł. Naszym nowym fundatorem „Echo” serdecznie dziękuje!

(mar)

Zdecydowano się na rzecz bez precedensu. Jak poinformowała Polska Agencja Prasowa, z dnia pierwszego stycznia br. Krakowskie Zakłady Odzieżowe odmówiły dostaw swoich wyrobów tym przedsiębiorstwom handlowym, które nie potrafiły zapewnić im właściwej ekspozycji. Wśród nich znalazły się m. in. dyrekcje MHID w Lublinie, Kielcach, Bydgoszczy i Rzeszowie, które nie dysponują — jak dotąd — odpowiednią powierzchnią umożliwiająca właściwe magazynowanie i ekspozycję odzieży. W ślad za „Vistulą” podobna decyzja podjęta także Bytomskie Zakłady Przemysłu Odzieżowego.

Postawiono więc sprawę na „ostrzu noża” i — trzeba to przyznać — odważnie! Handel i władze terenowe znalazły się w sytuacji, z której jedynym wyjściem może być tylko modernizacja sklepów i pomieszczeń magazynowych. Przedstawiciele zakładów krakowskich, skąd wyszła owa inicjatywa — stwierdzają: zrobiliśmy co można, aby ubrania docierały do klientów w stanie w jakim o-puszczają taśmę montażową; teraz ostatnie słowo należy do handlu!

Podczas gdy fama o elegancjach, dobrze ubranych, modnych Polakach poszła już dawno w świat, stając się jedną z prawd obiegowych, opinia na temat mężczyzn — ich ubioru, krajów ich ubrań nie była dotąd naj-

wać swych przedstawicieli na posiedzenie komisji przygotowawczej.

Przedstawiciele wszystkich uczestniczących w obradach komisji przygotowawczej bratnich partii wzięli udział w dyskusji. W wystąpieniach poruszano szeroki wachlarz zagadnień dotyczących walki przeciwko imperializmowi, o jednolite działania partii komunistycznych i robotniczych oraz wszystkich sił antyimperialistycznych, a także wysuwano propozycje związane z problemami, które powinny być rozpatrzone na międzynarodowej naradzie.

Komisja przygotowawcza ustaliła, iż międzynarodowa narada rozpocznie się 25 listopada 1968 roku w Moskwie.

Komisja przygotowawcza powołała grupę roboczą dla przygotowania materiałów na międzynarodową naradę.

Wszystkie propozycje grupy roboczej będą rozpatrzone na kolejnym posiedzeniu we wrześniu br.

Obrady komisji przygotowawczej toczyły się w partyjnej atmosferze szczerzej wymiany poglądów i dowodów, iż coraz silniejsze staje się dążenie partii komunistycznych i robotniczych do międzynarodowej współpracy w walce o wspólne cele.

Jak wiadomo na czele delegacji PZPR stał członek Biura Politycznego, sekretarz KC — Zenon Kliszko. Delegacja PZPR powróciła już do kraju.

Uroczystość pożegnania w rozgłośni PR

Zespół Rozgłośni Krakowskiej żegnał wczoraj odchodzącego na emeryturę swego długoletniego dyrektora tow. JÓZEFA ŁABUZA. W uroczystości tej wzięli udział m. in.: kierownik Wydz. Nauki i Kultury KW PZPR — J. Jarowiecki, wiceprzewodniczący Prez. RN m. Krakowa — J. Antoniszczak, redaktor naczelny „Życia Literackiego” — poseł W. Machajek, dyrektor naczelny Rozgłośni Regionalnych Komitetu d/s Radia i TV — J. Godlewski. W wygłoszonych przemówieniach bardzo serdecznie dziękowano tow. J. Łabuzowi za ogromny, wieloletni trud i wkład pracy w Rozgłosni, podkreślano jego przyjacielski i serdeczny stosunek do zespołu, oddanie i ofiarność w całej dotychczasowej działalności sprawom budowy socjalizmu, życzenia zdrowia i siły do dalszej pracy literackiej, do której to życzeń przyłącza się także i „Echo Krakowa”.

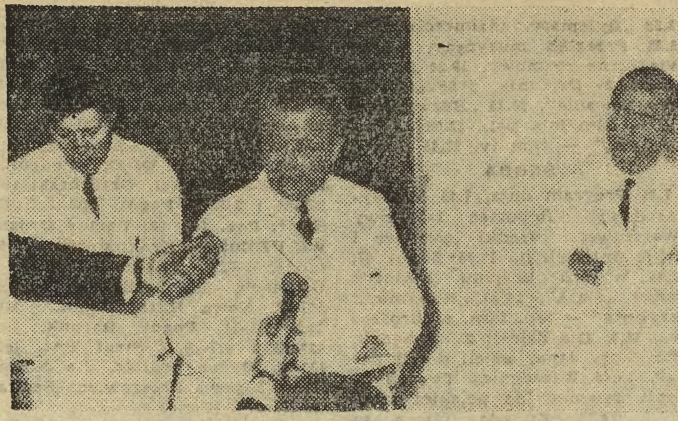
Strój też zdoła człowieka

Krakowscy krawcy dyktują modę...

lepsza. „Widziałem mnóstwo elegancji Polek, którym towarzyszyli przystojni, dobrze zbudowani lecz niedbale ubrani mężczyźni” — pisał jeden z korespondentów zagranicznych po swym pobycie w kraju nad Wisłą.

Temu być może przesadzono, lecz na pewno zawierającemu w sobie jądro prawdy stwierdzeniu, postanowili kilka lat temu wydać walkę projektanci mody męskiej i krawcy z krakowskiej „Vistuli” — zakładu, który jako jedyny w kraju otrzymał nie tak dawno przywilej „dyktowania mody” i koordynacji pracy 65 przedsiębiorstw wchodzących w skład 3 międzyregionalnych zrzeszeń producentów ubiorów męskich i chłopięcych w Polsce.

Przyznaje tych praw Krakowski Zakład Przemysłu Odzieżowego nie było dziełem przypadku. Zdecydowały o tym zarówno warunki techniczne zakładu, który w efekcie wielokrotnych modernizacji stał się jednym z najnowocześniejszych wyposażonych — zmierzających do zautomatyzowania fabryk, jak również kwalifikacje i ambicje załogi.

Z trasy VII Rajdu

Dziennikarzy i Pilotów

Wizyta w Zamościu

(Nasz wysłannik donosi)

Z kilkunastu miast polskich wyruszyli wczoraj na trasę VII Samolotowego Rajdu Dziennikarzy i Pilotów, uczestnicy tej dorocznej imprezy, zorganizowanej w tym roku w ramach obchodów 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego.

Pierwszy etap, którego meta znajdowała się w Zamościu, to także pierwsze zetknięcie z historią naszego Ludowego Wojska. Jesteśmy bowiem gośćmi dowództwa i uczniów Technicznej Szkoły Wojsk Lotniczych. Szkoła nosi imię Michała Wojtyły, bohatera ziemi lubelskiej, współorganizatora Polskiej Partii Robotniczej i Gwardii Ludowej na tym terenie, zamordowanego przez hitlerowskich najeźdźców w 1943 roku.

Po spotkaniu z kierownictwem szkoły, zwiedzamy niektóre z sal wykładowych. Podziwiamy znakomite pomoce naukowe (w postaci np. kompletnie wyposażonych i zautomatyzowanych przekrojów i elementów maszyn bojowych naszego wojska), na których uczniowie szkoły przechodzą pogłównie lekcje swego wojskowego przeszczepienia.

Po obiedzie zwiedzamy Zamość. Miasto — będące perłą architektury renesansowej — zostało w pełni zainwentaryzowane przez studentów katedry historii architektury — Politechniki Krakowskiej, prowadzonej przez tak popularnego w naszym — i nie tylko w naszym — kraju prof. dr Wiktora Zina. Dziwić się tylko należy, że do dziś w

Co — Gdzie — Kiedy?

Wtorek	Sroda
30	1
KWIETNIA	Maja
Jakuba	Święto Pracy

Teatry

WTOREK

Słowackiego godz. 18 „Dyllański”. Modrzewskiej 19.15 „Yerma”. Kameralny 19.15 „Mizantrop”. Rozmaitości 11 „Słomkowy kapelusz” (zamkn.). Ludowy 19.15 „Kram z piosenkami”. Groteska 19.15 „Skapiec” (zamkn.). Teatr Studentów (Warszawska 5) 20.30 „Dom na granicy”.

ŚRODA

Słowackiego godz. 19.15 „Dyllański”. Klub ZZK 19.15 „Rzeźnia”. Modrzewskiej 19.15 „Derby w pałacu”. Kameralny 19.15 „Łażnia”. Rozmaitości 19.15 „Słomkowy kapelusz”. Muzyczny 19.15 „Niedziela w Rzymie”. Groteska 19.15 „Skapiec”. Teatr Studentów — jak we wtorek.

Kina

WTOREK

Wolność godz. 15.45, 18 „Kobietka i mężczyzna” (fr., 1. 16), 20.15 „Ringo Kid” (USA, 1. 14). Warszawa 15.45, 18, 20.15 „Winnetou” cz. II (Jug., 1. 11). Wanda 10.30, 12.45, 15.45, 18, 20.15 „Galia” (fr., 1. 18). Uciecha 15.45, 18, 20.15 „Wilcze echa” (pol., 1. 14). Kijów 17 seans zamkn., 20 „Wojna i pokój” III cz. (ZSRR, 1. 14). Apollo 10, 12.30 „Grobowiec Ligeli” (ang., 1. 16), 15.45, 18, 20.15 „Życie małżeńskie „ONA” (fr., 1. 16). M. Gwardia (Lubicz 15) 15.15, 18.30 „Hrabia Monte Christo” (fr., 1. 12). Sztuka (studyjne) 12, 16, 18, 20 „Szczęście” (fr., 1. 18). Wrzós (Zamojskiego 50) 15, 18, 20.15 „Jowita” (pol., 1. 18). Melodia (Zwierzyńska 1) 16, 18, 20 „Twarz zbiega” (USA, 1. 14). Maskotka (Dzierżyńskiego 53) 15.30, 17.45, 20 „Grunt to zdrowie” (fr., 1. 14). Miniaturka (Franciszkańska 1) 10, 12.30, 16.30, 19 „Zolnierki” (wl., 1. 18), 15. Filmy dokument. Tęcza

(Dębinki, Praska 52) 17.30, 19.30 „Królowa stacji benzynowej” (radz., 1. 11). Wisła (Gazowa 21) 18, 19, 20 „Parasolki z Cherbourg” (fr., 1. 14). Energetyk (Piaszów — Stadion) 17, 19 „Nieśmiały w akcji” (radz., 1. 11). Chemik (Zakopiańska 62) 19 „Piekielny niebo” (pol., 1. 16). Dom Żołnierza (Lubicz 48) 15.45, 18, 20.15 „Człowiek, którego kocham” (radz., 1. 14). Kultura (Rynek Gł. 27) 18, 20.15 „Ape Regina” (wl., 1. 18). Wiedza (Rynek Gł. 27) 18 „Wspólny autobus” i in. Mikro (Dzierżyńskiego 5) 15.45, 18, 20.15 „Arcylokal” (fr., 1. 14). Związkowiec (Grzegorzka 71) 17, 19 „W martwej pętli” (radz., 1. 14). ZZK Prokocim (Bieżanowska 71) 18 „Sami swoi” (pol., 1. 14).

KINA W NOWEJ HUCIE

Świt godz. 16, 18, 20.15 „Dziś i jutro małych Indian” (ang., 1. 16). Światowid 16, 18, 20 „On nie chciał zabić” (ZSRR, 1. 14). M. Sala 15, 17, 19 „Pluton 317” (fr., 1. 16). Sfinks (Majakowskiego 2) 16, 18, 20 „Kronika pewnej zbrodni” (NRF, 1. 14). Orion (Podłęże) 18 „Skowronek” (weg., 1. 16).

ŚRODA

Wanda 15.45, 18, 20.15 „Galia”. Kijów 17, 20 „Wojna i pokój” III cz. Apollo 15.45, 18, 20.15 „Życie małżeńskie „ONA” M. Gwardia 16.30 „Hrabia Monte Christo”, 20 seans zamkn. Sztuka (studyjne) 15.45, 18, 20.15 „Westerplatte” (pol., 1. 14). Miniaturka 16.30, 19 „Zolnierki”. Dom Żołnierza 15.45 „Mr. Hobbs na urlopie” (USA, 1. 14).

Wolność, Warszawa, Uciecha, Wrzós, Melodia, Maskotka, Tęcza, Wisła, Energetyk, Kultura, Mikro, Związkowiec — jak we wtorek.

KINA W NOWEJ HUCIE

Światowid godz. 15.30, 18, 20.30 „Do widzenia Charlie” (USA, 1. 14). M. Sala 15, 17, 19 „Pluton 317” (fr., 1. 16). Świt, Sfinks, Orion — jak we wtorek.

Telewizja

WTOREK

Godz. 15.05 Program dnia, 15.10 Przysposob. Roln., 15.45 i 16.25 Politechnika: Fizyka II roku, — 16.55 Wiadomości, 17 Dla ml. widz. „Fizyka na płątkę”, 17.30 „Słota polska”, 17.50 „Sztajeta nowości”.

18.20 „Dylematy ludzi uczciwych”, 18.35 Przegląd muzyczny, 19.05 Wieczorne rozmowy, 19.20 Dobranoc, 19.30 Dziennik, 20.05 „Górale przy kowadle”, 20.35 „Barwy waliki” — film fab. pol., 22.05 „Folklor żywy” — film tv, 22.45 Dzień.

ŚRODA

7.35 Program dnia, 7.45 Młodzieżowy Reportaż 1-Majowy (Warszawa, ośrodki terenowe i kraje Interwizji), 12.35 Sopot 67, 13.45 Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, 14.30 „Robotnicza przygoda” — rep. film, z Turoszowa, 14.45 Dla dzieci: Z. Smandzik „Oj dana, dana, wzięli diabli pana”, 15.45 Wszelchnia TV: „Tradycje rewolucyjnej polskiej sztuki”, 16.15 Estrada Literacka: „Trzy salwy” W. Broniewskiego i in., 16.50 „Światowid”, 17.30 Sprawozd. sport., 19.20 Dobranoc, 19.30 Dziennik, 20.20 „Kiedy znów zakwitną”, 21.10 „Pojeździemy do Deauville” — film fab. fr., 22.30 Wiadomości sport.

U W A G A

Za zmiany w ostatniej chwili wprowadzone w repertuarze teatrów, kin i telewizji, redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Wystawy — muzea

WTOREK

Wawel: oprócz Skarbcza i Zbrojowni (godz. 9.30 — 14.30), Zamek i Muzeum w Pieskowej Skale (10—17), Muzeum Lenina, Topolowa 5 (9—16), Muzeum Historyczne: Stara Bożnica, Szeroka 24 (9—15), Rynek Gł. 35: Wiosna Ludowa w Krakowie — w 120 rocznicę (9—15), Muzeum Narodowe — Oddział: Dom Matejki, Floriańska 41 (10—14.45), Nowy Gmach, al. 3 Maja 1: Pol. Malarstwo współcz. (10—14.45), Muzeum Przyrodnicze, Sławkowska 17 (10—13), KTF, Stolarska 9: Wystawa fotograf. (10—18), Krzysztofory, ul. Szczepańska 2: Grafika Picassa (11—18), Pawilon Wystawowy, pl. Szczepański 3: Malarstwo 21 gdańskich malarzy oraz malarstwo D. Boguszelewskiej-Chlebowskiej, Galeria Arkady: Siedziiska (11—18), Galeria Przymat, Łobzowska 3: Tkaniny W. Sadleja (11—22).

ŚRODA

Muzeum Lenina (godz. 9—15), Galeria Przymat (11—22). Pozostałe muzea i wystawy — nieczynne.

Dyżury

WTOREK

Chirurg., Intern.: Trynitarska 11, Laryngolog.: Kopernika 23a,

Okulist.: Kopernika 38, Urolog., Neurolog.: Prądnicka 35, Pediatr.: Prokocim, Gruźlicy dla mężczyzn: Prądnicka 80, dla kobiet: Wola Just. Pogot. Ratunk.: Siemiradzkiego 1: wypadki tel. 09, zachorowania i przewozy tel. 395-00, 393-01 i 395-02, Podgórze tel. 625-50 i 657-57, Grzegorzki tel. 209-01 i 205-77, Pogot. MO tel. 07, Straż Poż. tel. 08, Pomoc Drogowa PZMot — Kraków tel. 417-60 (godz. 7—22), Punkt Inform. o Usługach, ul. Solskiego 27, tel. 565-88, Nowa Huta: Pogot. MO tel. 411-11, Pogot. Ratunk. tel. 422-22 i 417-70, Straż Poż. tel. 433-33, Dyżur pediatr. dla Nowej Huty i pow. Proszowice: Szpital w Nowej Hucie.

ŚRODA

Chirurg., Intern., Okulist.: Prądnicka 35, Laryngolog., Neurolog.: N. Huta, Urolog.: Grzegorzka 18, Pediatr.: Prądnicka 37, Pozostałe dyżury — jak we wtorek.

Apteki

WTOREK i ŚRODA

Kościuszki 18 (tlen), Rakowicka 12, Batorego 1, Waryńskiego 24, Floriańska 15, pl. Boh. Getta 11, Nowa Huta: A. Struga 36 (tlen), os. Kazimierzowska.

R Ó Z N E

ZOO (Lasek Wolski) od godz. 9 do

Akademie 1-Majowe w zakładach pracy uczelniah, organizacjach

W zakładach pracy, wyższych uczelniach, szkołach, organizacjach społecznych i politycznych odbywają się akademie 1-Majowe. Na uroczystej akademii, zorganizowanej przez ZBoWiD Stare Miasto, gości powitał prezes Zarządu mgr M. Długosz. Przewodniczący Prez. DRN Stare Miasto — S. Warmuz dokonał dekoracji wysokimi odznaczeniami państwowymi członków ZBoWiD. Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Fr. Orawski, St. Piątek i K. Węgrzyn, uczestnicy

powstań śląskich. W części artystycznej wystąpił zespół MDK. W dniu wczorajszym odbyła się uroczysta akademie w auli Wyższej Szkoły Pedagogicznej, w której masowo uczestniczyła młodzież tej uczelni. Młodzież Akademii Medycznej wzięła udział w akademii, urządzonej w sali Międzywydziałowej Katedry Chemii Fizjologicznej. Zebranie otworzył prof. dr J. Oszański. Studenci odśpiewali Międzynarodówkę, wysłuchali referatu o ekologicznym, a następnie obejrzyli występ „Jamy Michalikowej”.

Dzisiaj w Rzeszowie w hali sportowej „Bieszczady” odbywa się akademie 1-Majowa kolejarzy krakowskiej DOKP, połączona z przekazaniem Dyrekcji w Krakowie sztandaru przechoźnego Rady Ministrów i CRZZ za najlepsze wyniki osiągnięte w 1967 r. Pociąg, wiozący zasłużonych kolejarzy Krakowa, wyruszył z naszego miasta na akademię dzisiaj rano.

W akademii 1-Majowej w Fabryce Supertomasyny „Bonarka” obok pracowników wzięło udział 19 praktykantów z Wietnamu, przygotowujących się w tej wytwórni do zawodu. Dokonano też podsumowania współzawodnictwa o tytuł najlepszego junaka Ochotniczego Hufca Pracy. I miejsce zdobyła Aleksandra Polańska.

Notatnik krakowski

DZIS O GODZINIE:

* 17.30 — Klub MPiK, pl. Centralny — odczyt red. Zb. Turka pt. „Dzieło Lenina po 50 latach”; o 19 — odczyt St. Otwinowskiego pt. „Literatura wobec faszyzmu”.

* 19 — ul. Kopernika 15 — posiedz. nauk. Pol. Tow. Pediatrycznego.

* 19 — Wieczornica z okazji Święta Pracy — występ artystów scen krakowskich

A FOZA TYM:

* W kawiarni Klubu MPiK, przy ul. Jagiellońskiej 1 otwartą została wystawa fotografii Zbigniewa Łagockiego pt. „Architektura meksykańska”.

Potwierdzenie wieloletniej współpracy

Wydział Mechaniczny Politechniki Krakowskiej zorganizował uroczystość podpisania porozumień o współpracy w zakresie dydaktycznym, naukowym i technicznym z zakładami gospodarki narodowej regionu krakowskiego. Porozumienia te potwierdzają długolletnią współpracę Wydziału z przemysłem, dla którego Politechnika kształci kadry inżynierskie oraz rozwiązuje naukowe i naukowo-techniczne problemy produkcyjne.

W uroczystości uczestniczyli: rektor Politechniki prof. dr inż. J. Kaczmarek, dziekan Wydz. Mechan. prof. mgr inż. J. Walczak, przewodn. Wydz. Komisji Współpracy z gospodarką narodową prof. St. Chrzanowski,

kierownicy 6 katedr i przedstawiciele kadry naukowej Wydziału, oraz dyrektorzy 12 poważnych zakładów przemysłowych naszego regionu.

Półfinał zgaduj-zgaduli TRZZ

„Dzieje Ziemi Lubuskiej”

Tradycyjna impreza TRZZ w Nowej Hucie — międzyszkolna zgaduj-zgadula rozgrywana jest w bieżącym roku pod hasłem „Dzieje Ziemi Lubuskiej”. Do eliminacji przystąpiła młodzież 15 szkół podstawowych. Reprezentanci tych szkół rozegrali ostatnio półfinał. Z liczby 45 uczestników komisja zakwalifikowała do finału zgaduj-zgaduli 11 przedstawicieli. Największą ilość punktów zdobyli: J. Miętała ze Szkoły Nr 91, T. Jurga ze Szkoły Nr 80 oraz T. Targosz (Szkoła Nr 83) i R. Gasiński (Szkoła Nr 80).

Wszyscy uczestnicy rozgrywek półfinałowych otrzymali nagrody książkowe ufundowane przez Zarząd Miejski TRZZ

Tegoroczna wczesna, upalna wiosna spowodowała, że pracownicy miejskich ogrodów i parków mają pełne ręce roboty, by sprostać wiosennemu zadaniu, uporządkować zieleńce i rabaty kwiatów. Fot. J. Lewicki

Pod hasłem:

„Czystość i porządek”

To nas ucieszyło

Nasz rajd pod hasłem „Czystość i porządek” skutkuje. Napłynęły już do redakcji pierwsze miłe listy od instytucji odpowiedzialnych za ład i estetykę w naszym mieście.

M. in. Dzielnicowy Zarząd Budynków Mieszkaniowych Stare Miasto poinformował nas, że w odpowiedzi na krytykę porządków w ulicy Floriańskiej przeprowadzono tam specjalną kontrolę i w jej wyniku nakazano: wywieźć gruz z podwórza realności pod nr 11, wstawić nowe szyby w oknie wystawowym punktu usługowego naprawy maszyn biurowych pod nr 49, wydano również polecenie, aby w budynkach przy ul. Floriańskiej nr 11, 16, 19, 22, 32 oraz 49 pomalować i naprawić uszkodzone bramy, założyć skrzynki z kwiatami w podworach, nakazano także by kierownik ADM-1 systematycznie kontrolował pracę dozorców.

Wykonanie owych zaleceń (łącznie z odmalowaniem lamp orientacyjnych) ma być zakończone do dziś, 30 kwietnia.

Przechodziliśmy również wczoraj ul. Długą, gdzie ucieszyło nasze oczy gremialne malowanie witryn i drzwi tamtejszych sklepów. Również efekt naszej krytyki.

Statkiem do Białan

Inauguracja tegorocznego sezonu nawigacyjnego (przewozy osób statkami pasażerskimi) nastąpi w dniu 1 maja. Pierwsze rejsy odbędą się po zakończeniu porochołu. Statki do Białan odpłyną z przystani obok Wawelu o godz. 15, 16, 17 i 18. W Białanach nastąpi postój. Żegluga Krakowska zaprasza sympatyków turystyki wodnej na uroczyste wycieczki.

Na trasach 1-Majowego pochodu

W krakowskim handlu trwają intensywne przygotowania do obsługi mieszkańców podwawelskiego grodu, którzy wezmą udział w 1-Majowym pochodzie.

W dniu 1 Maja w godzinach od 8-15 otwarte będą wszystkie państwowe sklepy cukiernicze, a już od godz. 7 rano znajdzie się w miejscach zbiorek oraz przy trasach przemarszu ok. 300 spółdzielczych i państwowych punktów sprzedaży (samochody, stoiska i wózki). Będzie można zaopatrzyć się w nich w kanapki z szynką i innymi wędlinami, napoje chłodzące (m. in. w wodę mineralną, piwo, kefir i masłankę), lody, słodycze, pieczywo cukiernicze, prele, pomarańcze, jabłka, cytryny i orzechy. Punkty z tymi towarami znajdują się również w godzinach popołudniowych wszędzie tam gdzie zorganizowane zostaną 1-Majowe imprezy. (1)

Ruch kołowy i komunikacja w Krakowie w dniu 1 Maja

Ruch kołowy na trasach zbiorek i dojeżdż do trasy pochodu będzie zamykany sukcesywnie od godz. 8.00-14.00. Zamknięcie lub ograniczenie ruchu nastąpi także w obrębie śródmieścia i ulic: Powiśle, Podzamcze, Stradom, Dietla, Grzegorzewska, Powstańców Warszawy, Rondo Mogiła, Topolowa, Montelupich — do Kamienniej, Al. Trzech Wieszczów.

Ruch kołowy na trasie pochodu zostanie zamknięty od godziny 9.15.

W dniu 1 Maja na następujących ulicach obowiązywać będzie obustronny zakaz parkowania pojazdów samochodowych: Waryńskiego, Podzamcze, Powiśle, Straszewskiego, Zwierzyniecka, Smoleńsk, Czarnowiejska, Dolnych Miłoków, Rajską, Czystą, Plac Sikorskiego, Złazi, Garncarska, Retoryka, Westerplatte, Basztowa, 1 Maja, Krupnicza, Pl. Hanki Sawickiej, Świerczewskiego, Fawia, Ogrodowa, Warszawska, Montelupich, Pędzichów, Helców, Szlak, Worcella, Łokietka, Kamienna, Ślaska, Wrocławska, Łobzowska, Lubicz, Zygmunta Augusta, Topolowa, Gar

Imprezy sportowe z okazji 1 Maja

DZIELNICA STARE MIASTO:

SKS Nadwiślan

1. V godz. 15 — Międzyklubowe regaty czworaków (przystań naprzeciw Wawelu),
godz. 15 — Stadion piłki nożnej (ul. Dietla 24) — Turniej trampkarzy,
godz. 15 — Karty tenisowe (ul. Dietla 24) — Turniej tenisowy.

KKS — Rynek Główny 27

30. IV godz. 17 — Blyskawiczny turniej szachowy.
KS Juwenia
1. V godz. 16 — Blyskawiczny turniej szachowy z udziałem drużyny Halle NRD (świątlica ul. Jagiellońska 11).
Godz. 16.30 — boisko przy al. Puskina — Błonie — zawody piłkarskie oldboyów — Juwenia — Wista.
godz. 16.30 — Turniej rzutów wolnych do kosza.

DZIELNICA NOWA HUTA:

KS Hutnik — os. Stalowe 16

30. IV godz. 16.30 — Mistrzostwa Okręgu Krakowskiego Młodzików w tenisie stołowym.
Stadion SZS, ul. Bulwarowa
30. IV godz. 16 — Turniej piłki ręcznej szkół podstaw. 1. V godz. 16 — Turniej trampkarzy.

MZKS Wanda — ul. Bulwarowa — stadion

30. IV godz. 16 — Turniej tenisa stołowego.
1. V godz. 17 — Zawody piłki ręcznej Wanda — Olsza.
godz. 17 — Zawody piłki ręcznej oldboyów Wanda — Hutnik.

DZIELNICA GRZEGORZKI:

KS Dąbski — ul. Barakowa

1. V godz. 15 — Turniej piłki nożnej (juniorów) Grzegorzki, Wiczysta, Grzegorzki, Czarni, Prądniczanka.

SKS Prądniczanka — ul. A. Boholi 5

1. V godz. 14.30 — Turniej szachowy.
godz. 16 — Turniej tenisa stołowego.
godz. 17 — Zawody piłki nożnej Prądniczanka — Wista 1b.

KKS Olsza — ul. Siedleckiego 7

1. V godz. 15.30 — Karty tenisowe — pokazowe gry w tenisie.

godz. 16 — Hala Sportowa — ul. Lubicz 16 — zawody w podnoszeniu ciężarów.

DZIELNICA KLEPARZ:

KS Clepardia — ul. Prądnicka 74

1. V godz. 15 — Turniej trampkarzy,
godz. 16 — Turniej piłki ręcznej (kobiety).

DZIELNICA PODGÓRZE:

KS Kabel — ul. Wielicka 101

1. V godz. 15 — Zawody piłki nożnej (trampkarzy),
godz. 16 — Turniej piłki nożnej (juniorów),
godz. 16 — Zawody piłki nożnej (seniorów): Prokocim — Kabel.
godz. 16 — Zawody tenisa stołowego,
godz. 16.30 — Zawody piłki ręcznej.

KS Korona — ul. Parkowa 12

1. V godz. 16 — Zawody w piłce koszykowej (żeńskie) Korona — Górnik Wieliczka,
godz. 16 — Blyskawiczny turniej piłki nożnej (juniorów),
godz. 15.30 — Zawody łucznicze,
godz. 16.30 — Zawody w piłce ręcznej (dziewcząt),
godz. 17 — Zawody w piłce siatkowej (męskiej),
godz. 17.30 — Zawody w piłce koszykowej (męskiej).

MKS Garbarnia

1. V godz. 14 — Turniej zapaśników — styl klasyczny (ul. Sokolska 17).
1. V godz. 15-19 — Turniej trampkarzy (boisko piłkarskie).

SKS Podgórze — ul. Dekerta 21

1. V godz. 11 — Turniej piłki siatkowej,
godz. 14 — Zawody piłki nożnej (juniorów),
godz. 16 — Zawody piłki nożnej (seniorów).

DZIELNICA ZWIERZYŃCIE:

GTS Wisła — ul. Reymonta 22

1. V godz. 16 — Zawody o mistrz. ligi juniorów Wisła — Unia Tarnów.
godz. 16.30 — Turniej koszykówki drużyn młodszych
WKS Wawel — ul. Bronowicka 5
1. V godz. 11 — Mityng lekkoatletyczny,
godz. 15 — Turniej trampkarzy w piłce nożnej.

Krakowski Klub Jazdy Konnej — ul. Dierżyńskiego 248

1. V godz. 16 — Zawody pokazowe.

SKS Cracovia — stadion Al. 1 Maja

30. IV godz. 15 — Turniej trampkarzy w piłce nożnej.

Szkolny Związek Sportowy

30. IV godz. 17.30 — MDK, ul. Krowoderska 8 — pokazowe zawody pływackie.

1. V godz. 16 — Las Wolski — Lesny bieg przełajowy uczniów szkół średnich.

godz. 17 — Os. Olsza II (boisko Techn. Handl.) — zawody piłki ręcznej.

godz. 18 — Pokazy ćwiczeń dżudo MKS Jordan.

KS Bronowianka — ul. Zarzeźce 135

30. IV godz. 17 — Turniej piłki nożnej juniorów.
1. V godz. 17 — Zawody piłki nożnej Bronowianka — Cracovia II.

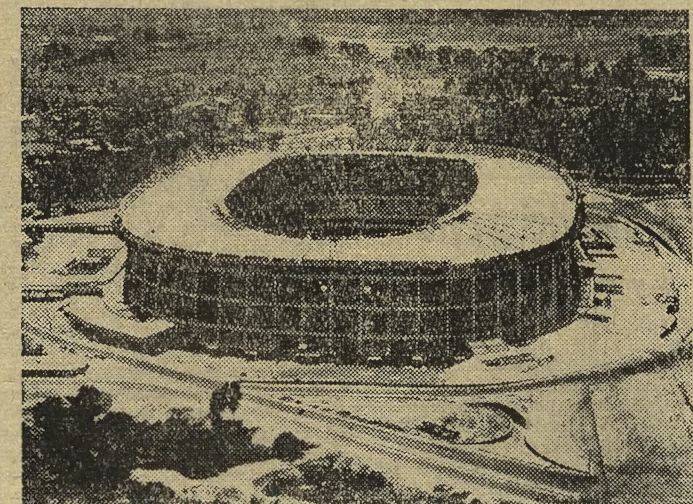
ECHO sportowe

Towarzyskie mecze ligowców

DZIS i jutro w Krakowie odbędą się dwa ciekawe, towarzyskie mecze piłkarskie drużyn ligowych. DZIS (30 km.) o godz. 17 Hutnik gra z GKS-em Katowice, a jutro (1 maja) o godz. 17 Cracovia gości Gwardię Warszawa.

Na południowym skraju miasta Meksyk, niedaleko wioski olimpijskiej, położony jest Stadion Aztecki. Na stadionie tym, który pomieści 90 tys. widzów, rozgrywane będą m. in. mecze piłkarskie XIX Igrzysk Olimpijskich.

Fot. CAF

AZS potrzebuje pomocy

Wczorajsza konferencja sprawozdawcza zarządu środowiskowego AZS-u w Krakowie poświęcona była omówieniu aktualnej sytuacji sportu akademickiego w naszym mieście. W dyskusji podkreślano, że krakowski AZS od lat boryka się z wieloma trudnościami. AZS jest ubogim krewnym wielkich potentatów sportowych, jest kopciuszką wobec Wisły, Cracovii czy Korony. A tymczasem w klubach uczelnianych i Klubie Międzyuczelnianym uprawia sport około 6 tysięcy studentów. Nie chodzi już nawet o dotacje finansowe, ale głównie o obiekty sportowe, których AZS prawie zupełnie nie posiada. W wyższych uczelniach krakowskich studiuje 23 tys. młodzieży, dla której uprawianie sportu jest konieczne, jako czynny wypoczynek, regeneracja siły po nauce. Wybudowanie hali sportowej jest więc sprawą bardzo ważną i pilną.

W dyskusji mówiono również o doniosłej roli sportu w wychowaniu młodzieży. Prezes zarządu środowiskowego mgr I. Włoddek powiedział m. in.:

„Krakowski AZS w swej pracy zdwoił wysiłek, aby w dalszym ciągu wychowywać w duchu socjalistycznym młodzież, której postawa będzie godna obywatela Polski Ludowej.”

Podczas konferencji sekretarz Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego,

mgr M. Żelazny wręczył zasłużonym działaczom złote i srebrne odznaki AZS-u. Złote odznaki otrzymali: Teresa Orecka, B. Barut, K. Firlej, P. Jeż.

Trener Gracz znów znajdują się w sytuacji nie do pozazdroszczenia. Zdecydował się na ostry cięcie. Zrezygnował w Bytomiu nie tylko z Pietraszewskiego, ale też z najszybszego zawodnika — Sytki, który ostatnio nie imponował ambicją i nie dostrzegł kolegów znajdujących się w dogodnej pozycji strzałowej.

Takiego lania jakiego otrzymała Cracovia w Bydgoszczu nikt się nie spodziewał. Dwa błędy bramkarza H. Jalochoy oraz samobójcza bramka — K. Jalochoy całkowicie zalały drużynę, która stanowiąc ciekawą postać w meczu, nie chciała wierzyć w tymczasem okazało się, iż jest prawdziwym. Niezbyt pom.

104 pilotów z 32